

CHÚNG TÔI ĐÃ CHỈ ĐẠO CUỘC VẬN ĐỘNG XÂY DỰNG CHI BỘ, ĐẢNG BỘ CƠ SỞ "BỐN TỐT" NHƯ THẾ NÀO?

Nguyễn Đức

Bí thư tỉnh uỷ Lạng Sơn

Lạng Sơn là một tỉnh miền núi giáp biên giới Việt - Trung, có vị trí quan trọng về chính trị, kinh tế và quốc phòng.

Trong kháng chiến cũng như trong hoà bình, đảng bộ và nhân dân tỉnh Lạng Sơn đã đạt nhiều thành tích về các mặt. Nhưng mấy năm qua, phong trào tạm thời gặp khó khăn. Hợp tác hoá nông nghiệp đến cuối năm 1961 đã bao gồm trên 84% tổng số nông hộ, gần đây tụt xuống còn 46%. Nhiều nơi gần hết đảng viên ra hợp tác xã. Sản xuất nông nghiệp bị giảm sút nghiêm trọng, Trung ương phải điều về hàng nghìn tấn lương thực, thực phẩm. Việc thu mua lương thực, thực phẩm gặp rất nhiều khó khăn, thường chỉ đạt tỷ lệ rất thấp so với kế hoạch. Nạn cờ bạc, ma chay, rượu chè phát triển khá phổ biến. Tổ chức cơ sở đảng ở nông thôn còn yếu. Tuy đảng viên chiếm 3% dân số, nhưng số đảng viên kém quá nhiều, chiếm 36% tổng số đảng viên. Tình trạng đảng viên không gương mẫu chấp hành chính sách, để mặc cho hợp tác xã tan vỡ, khá phổ biến. Đảng bộ xã Tân Văn (huyện Bình Gia) có 81 đảng viên, cũng để cho hợp tác xã tan vỡ cả. Năng lực lãnh đạo của chi uỷ, đảng uỷ cơ sở còn kém, nhiều đồng chí già, yếu không đảm đương được nhiệm vụ, trình độ hiểu biết về quản lý hợp tác xã, về kỹ thuật sản xuất nông nghiệp rất thấp.

Tình hình phong trào sút kém như trên là do nguyên nhân nào? Phải giải quyết khâu gì để đưa phong trào thoát khỏi tình trạng kém sút? Đó là những vấn đề có nhiều ý kiến khác nhau. Có ý kiến cho là do mệnh lệnh gò ép quần chúng vào hợp tác xã; hoặc cho là tại chính sách thu mua, giá cả không thoả đáng; thậm chí có người cho là vì "đặc điểm dân tộc".

Tại đại hội đảng bộ toàn tỉnh tháng 10-1963, sau khi bàn bạc, tranh luận, đại hội đã vạch rõ nguyên nhân và chỉ ra phương hướng khắc phục. Tư tưởng hữu khuynh là một trở ngại chính cho việc đưa phong trào tiến lên; đồng thời, tổ chức đảng thì non yếu, không được chú ý tăng cường và củng cố. Các cấp uỷ không được kiện toàn. Tổ chức cơ sở đảng thì quá yếu trước yêu cầu của tình hình và nhiệm vụ mới. Muốn đưa phong trào Lạng Sơn thoát khỏi trì trệ và tiến lên vững chắc, thì phải giải quyết nhiều mặt, nhưng trước hết phải tập trung giải quyết vấn đề mấu chốt là củng cố Đảng, bao gồm các công tác: giáo dục và nâng cao tư tưởng; xây dựng, củng cố các tổ chức cơ sở đảng, rèn luyện cán bộ, đảng viên; cải tiến công tác lãnh đạo và tác phong công tác. Ba mặt này phải gắn chặt với nhau nhưng phải lấy việc giáo dục tư tưởng, nâng cao nhận thức và kiên quyết đấu tranh với những biểu hiện hữu khuynh trong cán bộ, đảng viên làm công tác hàng đầu.

Để làm chuyển biến tình hình, chúng tôi coi công tác kiện toàn, củng cố các tổ chức cơ sở đảng ở nông thôn là một khâu rất quan trọng. Sau đại hội đảng bộ tỉnh, nhiều việc dồn dập, nào gặt mùa, thu mua, quản lý thị trường, v.v..., chúng tôi nghĩ rằng tất cả những việc trên đều tập trung thực hiện ở nông thôn, chi bộ đảng ở đây có mạnh thì mới có thể làm tốt các mặt công tác được. Cho nên, trước hết phải củng cố chi bộ nông thôn. Vì nếu chỉ đưa cán bộ ở trên về giúp đỡ, thúc giục gặt mùa, thu mua, v.v... một cách vá vúi thì không thể củng cố, đưa phong trào lên một cách căn bản, vững chắc được. Chúng tôi coi việc củng cố, kiện toàn tổ chức cơ sở đảng là một yêu cầu cấp thiết trước mắt của toàn đảng bộ, đồng thời cũng là yêu cầu lâu dài để phát huy mọi thắng lợi của địa phương.

Nhưng từ chỗ nhất trí với nhau về phương hướng để giải quyết phong trào đến chỗ tỉnh uỷ ra nghị quyết về cuộc vận động xây dựng chi bộ "bốn tốt", đã phải trải qua một quá trình đấu tranh, nâng cao nhận thức từ thấp đến cao. Vì rằng chú trọng xây dựng Đảng nói chung thì dễ nhất

trí, nhưng có xây dựng được chi bộ "bốn tốt" không, thì lại có vấn đề. Một số đồng chí cho cơ sở đảng của Lạng Sơn quá yếu, không thể xây dựng trở thành "bốn tốt" được. Do đó, thiếu tin tưởng vào kết quả cuộc vận động.

Trước tình hình đó, tình uỷ chúng tôi thấy cần phải chỉ đạo cụ thể công tác xây dựng tổ chức cơ sở đảng, giành những kết quả bước đầu về sản xuất, củng cố hợp tác xã, thu mua, quản lý thị trường và các mặt công tác ở địa phương, làm cho các cấp uỷ nhận rõ tác dụng thiết thực của công tác xây dựng Đảng, của cuộc vận động xây dựng chi bộ, đảng bộ cơ sở theo yêu cầu "bốn tốt". Chúng tôi chủ trương: tiến hành chỉnh huấn trong các đảng bộ, chi bộ, lấy nghị quyết hội nghị lần thứ tám của Trung ương và nghị quyết đại hội đảng bộ toàn tỉnh làm nội dung về phương hướng. Trên cơ sở đó, kiểm tra lại phong trào hợp tác hoá, thu mua, quản lý thị trường, v.v..., tìm ra ưu điểm để phát huy và khuyết điểm để sửa chữa. Dùng phương pháp chỉ đạo riêng, tạo ra những điển hình tốt để lấy kinh nghiệm chỉ đạo phong trào chung, lấy thực tiễn để thuyết phục, khắc phục những nhận thức sai lầm đối với cuộc vận động xây dựng chi bộ "bốn tốt".

Ban thường vụ tỉnh uỷ phân công cho tôi chỉ đạo tiến hành củng cố chi bộ Tân Yên (huyện Văn Lãng) là chi bộ kém nhất, phấn đấu trở thành chi bộ "bốn tốt". Trước đây đã có cán bộ trên về củng cố chi bộ này, đưa lên "bốn tốt", nhưng không thành. Vì vậy, lúc đầu có một số đồng chí không tin là có thể xây dựng chi bộ này trở thành "bốn tốt" được.

Sau một thời gian nghiên cứu, chúng tôi thấy chi bộ này đúng là kém nhất. Chi bộ có 27 đảng viên, lãnh đạo 12 hợp tác xã, nhưng nhiều đồng chí đã xin ra hợp tác xã, để hợp tác xã tan vỡ. Hợp tác hoá từ chỗ bao gồm 85% tổng số nông hộ xuống còn 13%. Nhiều đảng viên, xã viên bỏ sản xuất đi buôn. Năng suất lúa và hoa màu sút kém. Việc chấp hành chính sách, nghĩa vụ đối với Nhà nước không đạt mức của trên giao.

Trước tình hình đó, trước hết chúng tôi bắt tay vào việc giáo dục đảng viên, xã viên đẩy mạnh sản xuất, củng cố lại các hợp tác xã. Qua nghiên cứu quá trình hoạt động của chi bộ và của từng đảng viên, chúng tôi khẳng định: bản chất đảng viên người dân tộc là tốt, nhưng trình độ giác ngộ xã hội chủ nghĩa, tinh thần trách nhiệm của các đồng chí còn thấp. Một số đảng viên đã tham gia công tác từ trước Cách mạng tháng Tám, đa số đã tham gia kháng chiến. Hầu hết đảng viên trước đây là người nghèo khổ, có thù với đế quốc, phong kiến, nếu biết cách giáo dục, các đồng chí đó có thể trở thành đảng viên tốt được. Chúng tôi đi ngay vào việc gọi cho đảng viên ôn lại truyền thống cách mạng của chi bộ, thành tích của từng người đã đóng góp cho cách mạng, cho kháng chiến, qua đó tập hợp đảng viên và phát động tư tưởng họ. Sau khi tập hợp được số đông đảng viên, chúng tôi họp chi bộ, hướng dẫn các chi bộ tiến hành phê bình, tự phê bình xoay quanh việc kiểm điểm phong trào hợp tác hoá và sản xuất. Sau mấy cuộc họp, toàn chi bộ đã nhất trí kết luận phong trào kém là do đảng viên thiếu gương mẫu, tinh thần trách nhiệm kém; và xác định rõ nhiệm vụ của đảng viên đối với phong trào. Đảng viên tích cực bắt tay vào củng cố, xây dựng lại các hợp tác xã đã tan vỡ. Những đảng viên vào loại kém trước đây cũng bắt đầu hoạt động, được chi bộ giao cho công tác thích hợp. Đảng viên về các xóm họp với xã viên, công khai nhận khuyết điểm để cho hợp tác xã tan vỡ, vận động quần chúng xây dựng lại hợp tác xã. Sau khi giành được thắng lợi bước đầu, chúng tôi cổ vũ khuyến khích đảng viên; đồng thời, chỉ cho đảng viên thấy quần chúng rất tốt, nếu đảng viên gương mẫu, biết tổ chức quần chúng thì việc gì cũng làm được.

Đi đôi với công tác tư tưởng, chúng tôi tiến hành kiện toàn chi uỷ qua từng bước công tác, đưa những đồng chí xóc vác, có năng lực, có uy tín vào chi uỷ thay thế cho những đồng chí già yếu, không đủ khả năng lãnh đạo. Trong việc thay đổi này cũng phải làm công tác tư tưởng tốt để giữ được đoàn kết, không gây trở ngại ở địa phương.

Sau một thời gian củng cố, chi bộ Tân Yên đã trở thành chi bộ "bốn tốt". cán bộ, đảng viên đã trở lại hoạt động khôi phục được hợp tác xã, đưa tỷ lệ số hộ tham gia hợp tác xã từ 13% lên 97% so với tổng số nông hộ. Năng suất lúa mùa từ 17 tạ lên 19 tạ một hécta. Nghĩa vụ lương thực và thực phẩm được thực hiện vượt kế hoạch.

Nhưng kết quả to lớn hơn là qua việc xây dựng chi bộ Tân Yên đã làm tăng thêm sự nhất trí, giúp cho Ban thường vụ tỉnh uỷ chúng tôi củng cố thêm nhận thức đối với cuộc vận động xây dựng chi bộ "bốn tốt". Chúng tôi tin tưởng vững chắc là các loại chi bộ trong tỉnh đều có thể phấn đấu trở thành "bốn tốt" được; và chỉ có xây dựng được chi bộ "bốn tốt" thì mới tạo cơ sở vững chắc cho phòng trào hợp tác hoá và phát triển sản xuất. Chúng tôi đã rút ra được những bài học thiết thực về phương pháp công tác để chỉ đạo cuộc vận động trong toàn tỉnh. Vì rằng sau từng bước công tác củng cố chi bộ này, tôi đều báo cáo với Ban thường vụ tỉnh uỷ để tập thể phê bình nhận xét, góp ý kiến về nội dung, kế hoạch và phương pháp chỉ đạo. Qua đó, Ban thường vụ cùng rút kinh nghiệm cách tiến hành cuộc vận động chung.

Sau khi đạt được kết quả bước đầu và củng cố chi bộ Tân Yên, chúng tôi kịp thời phổ biến trong hội nghị gồm đại biểu các huyện uỷ, các ngành của tỉnh và các cán bộ cử xuống giúp xã làm công tác thu mua vụ mùa, làm cho các cấp, các ngành và các cán bộ chuyển biến nhận thức của mình đối với công tác củng cố chi bộ. Chúng tôi chỉ rõ: nếu biết coi trọng củng cố chi bộ, nâng cao sự lãnh đạo của chi bộ, thì mọi việc thu mua và các mặt công tác khác đều đạt kết quả tốt; đồng thời, thông qua các công tác lớn như củng cố hợp tác xã, thu mua, v.v... để giáo dục, phê bình, tự phê bình, nâng cao tư tưởng và trình độ giác ngộ của đảng viên, gắn chặt công tác xây dựng Đảng, xây dựng chi bộ với việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị.

Sau một thời gian củng cố chi bộ, đảng bộ cơ sở ở nông thôn về tư tưởng và tổ chức, chấn chỉnh lề lối làm việc và tác phong công tác của các cấp uỷ, phong trào hợp tác hoá dần dần khôi phục, vụ mùa và vụ chiêm 1963 - 1964 đã bắt đầu có chuyển biến tốt. Công tác thu mua vụ mùa năm 1963 đạt được kết quả gấp rưỡi vụ mùa trước.

Đầu năm 1964, khi tiến hành tổng kết sản xuất vụ mùa và sơ kết vụ đông - xuân, chúng tôi chỉ rõ nguyên nhân tiến bộ của phong trào là do cơ sở đảng đã bước đầu được củng cố. Sau đó, tỉnh uỷ ra nghị quyết tiến hành cuộc vận động xây dựng chi bộ, đảng bộ cơ sở "bốn tốt". Lúc này, trong đảng bộ đã có nhiều đồng chí nhận thức được vị trí quyết định của tổ chức cơ sở đảng đối với hợp tác hoá, sản xuất và mọi công tác ở nông thôn. Nhưng cũng còn một số phân vân, do dự, tỏ thái độ "chờ xem"!

Để có thêm kinh nghiệm xây dựng chi bộ "bốn tốt" ở các vùng khác nhau, đồng thời lấy thêm kết quả thực tế nhằm thuyết phục những đồng chí còn do dự, chúng tôi quyết định chỉ đạo thêm bảy chi bộ ở huyện Bắc Sơn (nơi có cơ sở cách mạng cũ) và huyện Cao Lộc (nơi tạm bị địch chiếm trong kháng chiến). Chúng tôi phân công cho đồng chí trưởng ban tổ chức và trưởng ban kiểm tra của tỉnh xuống cùng đồng chí bí thư và thường vụ hai huyện uỷ bắt tay vào làm để lấy kinh nghiệm và gây lòng tin: cấp nào ra tay củng cố chi bộ cũng có thể thành công, không riêng gì Bí thư tỉnh uỷ.

Tiếp đó, tháng 9 - 1964, chúng tôi mở hội nghị ba cấp bàn kỹ về cuộc vận động xây dựng chi bộ "bốn tốt", bao gồm các bí thư huyện uỷ, huyện uỷ viên phụ trách tổ chức, tuyên giáo; cán bộ chủ chốt lãnh đạo các ngành của tỉnh; bí thư chi bộ toàn tỉnh và cán bộ xuống xã dài hạn tham gia củng cố xã. Tại hội nghị này, chúng tôi tổng kết toàn bộ kinh nghiệm chỉ đạo chi bộ xã Tân Yên và sơ kết kinh nghiệm của bảy chi bộ khác do các đồng chí thường vụ huyện uỷ trực tiếp chỉ đạo. Ngoài ra, còn sơ kết

chung về công tác xây dựng Đảng, nêu bật được tác động to lớn, quyết định của nó đối với phong trào chung.

Thực tiễn đã làm cho cán bộ chủ chốt của các cấp, các ngành thật sự nhất trí với mục đích, yêu cầu, nội dung và phương pháp của cuộc vận động, nâng cao một bước trình độ tổ chức, chỉ đạo và phương pháp xây dựng chi bộ "bốn tốt" phù hợp với tình hình, đặc điểm của địa phương và yêu cầu của tình hình mới.

Sau hội nghị này, các đồng chí tỉnh uỷ viên, huyện uỷ viên và các đồng chí phụ trách các ngành tổ chức, tuyên huấn, kiểm tra của tỉnh đều xuống xã tham gia xây dựng chi bộ. Từ đó, cuộc vận động bắt đầu được mở rộng.

Thế là, sau hơn một năm đẩy mạnh công tác xây dựng Đảng, xây dựng chi bộ và đảng bộ cơ sở "bốn tốt", phong trào Lạng Sơn từ chỗ trì trệ đã bắt đầu chuyển mình, vươn lên. Hợp tác xã được khôi phục và phát triển, bao gồm gần 80% tổng số nông hộ, chất lượng tốt hơn trước. Sản xuất được đẩy mạnh hơn. Ngoài việc bảo đảm lương thực và thực phẩm cho địa phương, chúng tôi đã đóng góp đầy đủ nghĩa vụ đối với Nhà nước. Đến nay, số chi bộ khá và "bốn tốt", đảng viên khá và "bốn tốt" đã chiếm trên 40%. Số đảng viên kém từ 36% giảm xuống còn 16%. Mọi mặt công tác ở địa phương đều chuyển biến tốt, thu được những thành tích bước đầu.

Hiện nay, nhiệm vụ trung tâm của tổ chức cơ sở đảng là lãnh đạo sản xuất, chiến đấu và sẵn sàng chiến đấu. Do đó, nội dung của yêu cầu "bốn tốt" phải được bổ sung cho phù hợp với tình hình mới. Tỉnh uỷ chúng tôi đã nghiên cứu kỹ nghị quyết của Ban bí thư về việc tăng cường lãnh đạo cuộc vận động xây dựng chi bộ, đảng bộ cơ sở "bốn tốt", và học tập kinh nghiệm của Quảng Bình để lãnh đạo tốt hai nhiệm vụ sản xuất và chiến đấu. Chúng tôi đã có nghị quyết phát động toàn thể cán bộ, đảng viên và quần chúng tham gia xây dựng chi bộ, đảng bộ cơ sở "bốn tốt"

trong tình hình mới. Ban thường vụ tỉnh uỷ chúng tôi lại trực tiếp chỉ đạo xây dựng chi bộ "bốn tốt" ở vùng sản xuất và chiến đấu gay gắt, một chi bộ ở xí nghiệp và một chi bộ bưu điện truyền thanh. Chúng tôi có ý định qua những chi bộ này để rút ra những kinh nghiệm chỉ đạo xây dựng chi bộ "bốn tốt" trong thời chiến; rút kinh nghiệm việc động viên nhiệt tình cách mạng của cán bộ, đảng viên trước tình hình nhiệm vụ mới, bảo đảm lãnh đạo tốt nhiệm vụ vừa sản xuất vừa chiến đấu. Hiện nay, chúng tôi đang chuẩn bị cho cuộc họp Ban thường vụ tỉnh uỷ bàn chuyên đề về công tác xây dựng Đảng. Trong hội nghị này, sẽ kiểm điểm sâu sắc về công tác chỉ đạo cuộc vận động xây dựng chi bộ, đảng bộ cơ sở "bốn tốt", bổ sung kế hoạch mở rộng cuộc vận động.

Qua quá trình chỉ đạo cuộc vận động, chúng tôi đã rút ra được những kinh nghiệm bước đầu. Thực tiễn cho thấy rằng muốn chỉ đạo tốt cuộc vận động, trước hết phải làm cho các cấp uỷ từ tỉnh, huyện đến xã nhận rõ vị trí trọng yếu của tổ chức cơ sở đảng, và thật sự ra tay chỉ đạo cuộc vận động xây dựng chi bộ, đảng bộ cơ sở "bốn tốt". Để có được nhận thức đó, phải có quá trình đấu tranh tư tưởng cần thiết, có kế hoạch từng bước củng cố cơ sở đảng, tập trung giành những thắng lợi cụ thể về hợp tác hoá và sản xuất. Phải đi sâu tạo điển hình tốt ở từng vùng khác nhau, từ thực tế đó, thuyết phục, đấu tranh để tiến tới nhất trí đầy đủ và nâng cao quyết tâm củng cố tổ chức cơ sở đảng, quyết tâm xây dựng và mở rộng cuộc vận động xây dựng chi bộ và đảng bộ cơ sở "bốn tốt". Phải qua công tác trung tâm, qua việc chấp hành các chính sách mà củng cố Đảng, dựa vào các nhiệm vụ chính trị và đường lối chính sách để giáo dục lập trường, tư tưởng cho đảng viên, nâng cao trình độ và năng lực lãnh đạo của tổ chức cơ sở đảng. Trong khi làm công tác trung tâm phải có kế hoạch xây dựng chi bộ "bốn tốt"; lúc tổng kết, sơ kết công tác trung tâm phải đồng thời sơ kết, tổng kết công tác xây dựng tổ chức cơ sở đảng. Có như vậy công tác xây dựng cơ sở đảng mới gắn chặt với nhiệm vụ sản xuất và chiến đấu, thúc đẩy việc thực hiện hai nhiệm vụ đó.

Chúng tôi rất thấm thía rằng: bản thân tỉnh uỷ chúng tôi phải đi sâu chỉ đạo cụ thể để lấy kinh nghiệm lãnh đạo chung; làm như thế, còn là để thúc đẩy các cấp dưới thực hiện.

Cuộc vận động xây dựng chi bộ, đảng bộ cơ sở "bốn tốt" ở Lạng Sơn tuy đã đạt được những kết quả bước đầu, nhưng còn nhiều thiếu sót và khó khăn. Với yêu cầu của tình hình và nhiệm vụ mới, mức độ kết quả đạt được còn chưa đủ. Tỷ lệ chi bộ, đảng bộ cơ sở "bốn tốt" còn thấp. Cuộc vận động tiến hành chưa đều khắp. Một số huyện uỷ và một số cấp uỷ viên các cấp chưa thật sự bắt tay vào cuộc vận động. Việc xét duyệt, công nhận chi bộ, đảng bộ cơ sở "bốn tốt" làm chậm. Việc xây dựng chi bộ "bốn tốt" trong điều kiện vừa sản xuất vừa chiến đấu còn chưa có kinh nghiệm, v.v... Chúng tôi không chủ quan thoả mãn, mà tự thấy còn cần đi sâu nghiên cứu, tìm tòi học tập trong công tác thực tế, học tập các tỉnh bạn để đưa cuộc vận động xây dựng chi bộ, đảng bộ cơ sở "bốn tốt", phát triển rộng và vững chắc, tạo điều kiện cơ bản để đưa phong trào mọi mặt của địa phương tiến lên liên tục và vững chắc.